

Asia: VN/26856/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölaki

Lausunnonantajan lausunto. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi ympäristöministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Kommentit luvusta 1 Yleiset säännökset

-

Kommentit luvusta 2 Viranomaisten tehtävät

-

Kommentit luvusta 3 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

-

Kommentit luvusta 4 Maakuntakaava

Maakuntakaavan suunnittelujärjestelmään kohdistuvat muutokset, jossa maakuntakaavan tehtävät rajataan koskemaan ainoastaan vähintään maakunnallisesti merkittäviä alueidenkäyttökysymyksiä, on kannatettava ehdotus. Yhteistyövelvoite esim. Tampereen seudulla on kannatettavaa, kun se koskee aidosti seudun liikennejärjestelyjä, suurten teollisuusalueiden sijoittamista tai merkittäviä uusia asuinalueita. Kunnilla tulee kaupunkiseuduillakin pysyä itsenäinen kaavoitusmonopoli.

Kommentit luvusta 5 Yleiskaava

Yleiskaavan ja asemakaavan sisältövaatimukseen esitetään palveluiden saavutettavuutta koskeva sisältö muutettavaksi palveluiden saavutettavuutta koskevaksi sisältövaatimukseksi. Alueiden käyttölaissa tulisi huomioida kattavasti myös suunnittelutarvealueilla mahdollistettava asuminen ja pienten kaavojen tekeminen, vaikka palveluihin olisi jonkin verran matkaa.

Kommentit luvusta 6 Asemakaava

-

Kommentit luvusta 7 Vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 8 Tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 9 Aurinkovoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 10 Ranta-alueita koskevat erityiset säännökset

Vesilahden kunta pitää merkittävänä heikennyksenä ranta-alueita koskevia erityisiä säännöksiä lakiluonnoksessa, jos suunnittelutarvealueilla voidaan rantavyöhykkeelle kaavoittaa ainoastaan loma-asuntoja. Vesilahden kunnassa järviolueet muodostavat suuren osan kunnan pinta-alasta, ja jo nyt suuri osa kunnan vakituisesta asutuskannasta sijaitsee ranta-alueilla tai niiden välittömässä läheisyydessä. On myös huomioitava, että ranta-alueilla olemassa olevan rakennuskannan korjausrakentaminen ja kehittäminen tulee mahdollistaa suunnittelutarvealueilla.

Kommentit luvusta 11 Kaavoitusmenettely ja vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa

Rakennuskustannusten vaikutusten sisällyttäminen kaavoitukseen on kohtuuton ja epärealistinen. Perusteluja rakennuskustannusten lakisääteiseen arviointiin ei ole esitetty. Lakiluonnoksen perusteella ei ole selvää, mitä kaavoja vaatimus koskee, mihin kustannuksia verrataan tai kenelle aiheutuvia kustannuksia on tarkoitettu arvioitavan. Lisäksi kaavaratkaisut ja kustannukset riippuvat suuresti paikallisista olosuhteista ja ovat hyvin sidoksissa kaavan laatimishetkeen, mikä tekee yleispätevien arviointikriteerien laatimisesta vaikeaa.

Kommentit luvusta 12 Asemakaavan ja yleiskaavan laatimisaloite ja asemakaavan ja yleiskaavan laatiminen yhteistyössä

-

Koemmentit luvusta 13 Merialuesuunnittelu

-

Kommentit luvusta 14 Kansallinen kaupunkipuisto

-

Kommentit luvusta 15 Valtion rajat ylittävät ympäristövaikutukset

-

Kommentit luvusta 16 Pakkokeinot ja seuraamukset

-

Kommentit luvusta 17 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksianto koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 18 Muutoksenhaku

-

Kommentit luvusta 19 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksianto ja voimaantuloa koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 20 Erinäiset säännökset

-

Kommentit luvusta 21 Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

-

Kommentit alueidenkäyttölain muuttamisesta (liitelaki, nimike muuttuu laiksi kaavojen toteuttamislaki)

101 a § Korvaus metsätalouden harjoittamisen rajoituksesta

On epärealistista odottaa, että kunnat tekisivät laajamittaisesti ilmastonmuutoksen ja luonnon monimuotoisuuden tavoitteita tukevia mutta metsänkäyttöä rajoittavia kaavamääräyksiä, jos kuntien on

samalla korvattava määräyksistä johtuvat menetykset. Ei ole myöskään mahdollista, että maakuntakaavatasolta aiheutetaan kunnille korvausvastuu metsänkäytön rajoittamisesta.

Kommentit rakentamislain muuttamisesta

Pidetään ongelmallisena, että em. lakikokonaisuutta koskevat säädökset muuttuvat eri tahtisesti, ja toisaalta alueidenkäyttöä ja rakentamista koskevia tiedon digitalisointivaatimuksia otetaan samaan aikaan käyttöön. Kunnilla voi olla vaikeuksia toteuttaa kaikkia muutoksia ilman lisäresursseja.

Luonnos uudeksi alueidenkäyttöasetukseksi viimeistellään ja siitä pyydetään lausunnot syksyllä 2025. Jos haluatte jo nyt antaa siitä kommentteja niin voitte tehdä sen tässä.

-

Latvala Mikko
Vesilahden kunta